

ULTREIA

Grup de treball de les Associacions dels Amics del Camí de Sant Jaume de les Comarques Barcelonines

 <p>Associació d'Amics del Camí de Sant Jaume de l'Hospitalet de Llobregat</p>	 <p>ESPLUGUES Associació d'Amics del Camí de Santiago d'Esplugues de Llobregat</p>	 <p>Amics del Camí de Sant Jaume de Terrassa</p>	 <p>Amics del Camí de Sant Jaume del Prat de Llobregat</p>	 <p>Amics del Camí de Sant Jaume de Barcelona</p>
 <p>Amics del Camí de Sant Jaume del Bages</p>	 <p>Amics del Camí de Sant Jaume del Maresme</p>	 <p>Amics del Camí de Sant Jaume de Viladecans</p>	 <p>Amics del Camí de Sant Jaume del Vallès Oriental</p>	 <p>Amics del Camí de Sant Jaume de l'Alt Penedès</p>
 <p>Airiños da Nosa Galícia Santa Coloma de Gramenet</p>	 <p>CG/B CENTRO GALEGO DE BARCELONA Centro Galego de Barcelona</p>			

Programa d'activitats

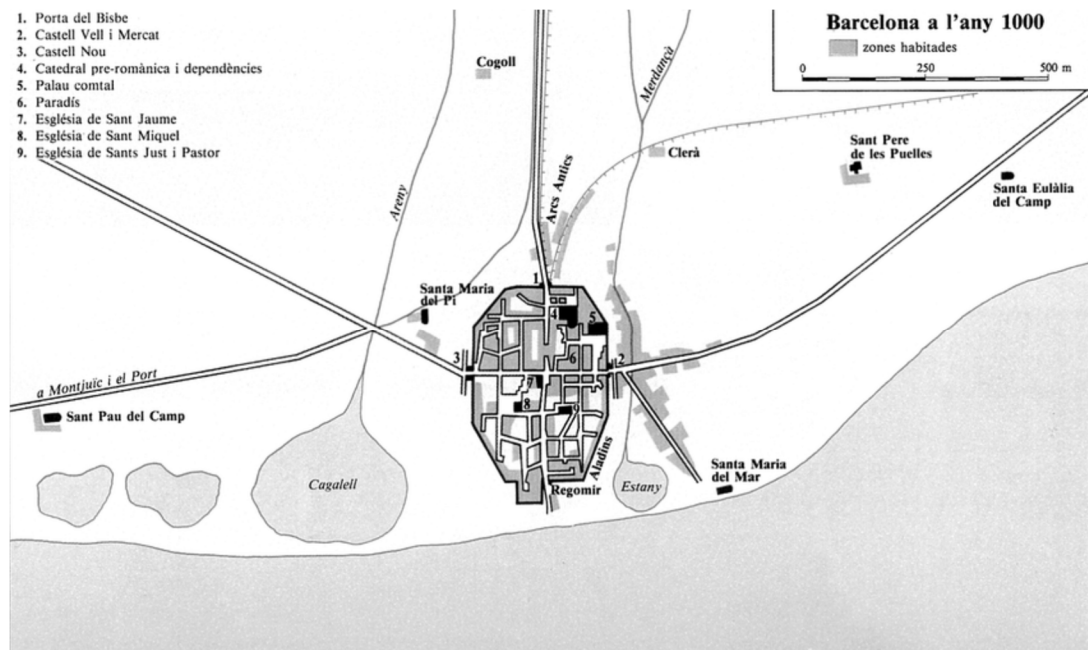
5. Maig de 2024

AGENDA		
Maig 2024		
Data	Activitat	Cicle
Dissabte 18	<i>Els Camins de Sant Jaume per la Barcelona Medieval</i>	<i>La Barcelona medieval a ulls dels Pelegrins (I)</i>

SALUTACIÓ

ULTREIA - Grup de treball de les Associacions dels Amics del Camí de Sant Jaume de les Comarques Barcelonines és un projecte que sorgeix del treball conjunt entre les associacions d'Amics del Camí de Sant Jaume de l'Hospitalet de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Terrassa, el Prat de Llobregat, Barcelona, Bages, Viladecans, Vallès Oriental, Alt Penedès, Maresme, Airiños da nosa Galicia (Santa Coloma de Gramenet) i el Centro Galego de Barcelona. També compta amb la col·laboració d'Excursionistes.cat.

Us convidem a participar en les activitats

Barcelona a l'any 1000

LA BARCELONA MEDIEVAL A ULLS DELS PELEGRINS

Us presentem un nou cicle de visites guiades per Barcelona, els dissabtes al matí.

- 1a. Dissabte 18 de maig de 2024. ***Els Camins de Sant Jaume per la Barcelona Medieval.***
- 2a. Dissabte 15 de juny de 2024. ***Les Muralles medievals de Barcelona.***
- 3a. Dissabte 14 de setembre de 2024. ***Els Hospitals i llocs d'acollida a la Barcelona medieval.***
- 4a. Dissabte 19 d'octubre de 2024. ***Els Calls jueus de la Barcelona medieval.***

1a. Dissabte 18 de maig de 2024.

Els Camins de Sant Jaume per la Barcelona Medieval

La plaça de Sant Jaume constitueix el centre de la vida social de la ciutat des de la seva fundació en època romana, ja que era el punt de confluència dels dos carrers principals, el **cardo maximus** i el **decumanus**. Durant l'edat mitjana i fins al segle XIX va ser un espai reduït i una bona part de l'actual plaça era ocupada per diversos edificis, entre ells l'església de Sant Jaume i el seu cementiri.

Va adquirir el seu actual aspecte entre els anys 1824 i 1840, amb l'enderroc d'aquells edificis i l'obertura dels carrers Ferran i Princesa, completada amb la nova façana de l'Ajuntament, encarada a la façana renaixentista del palau de la Generalitat. Va ser inaugurada el 1840 amb el nom de plaça de la Constitució, en referència a la del 1837. Aquest nom va canviar durant la república, i al final de la guerra civil, amb el franquisme, va ser anomenada plaça de Sant Jaume, en record de l'antiga església.

Des d'aleshores ha estat testimoni dels esdeveniments més importants de la història moderna de Catalunya. Quatre són les rutes utilitzades pels pelegrins que transcorren per l'espai que ocupa la Barcelona medieval:

A. El Camí de Roma o Via Francisca

El Camí de Roma, és la via de comunicació amb tota la Catalunya Vella i amb Europa. Segueix íntegrament el traçat de l'antiga **Via Aegvsta** en direcció a Girona i França. Surt de la plaça de Sant Jaume i creua el Portal Major -situat a l'actual plaça de l'Àngel- i es dirigeix cap al nord, passant a la vora de l'antic Vilar de Sant Pere, per arribar al Portal Nou. Al voltant d'aquest camí es van anar formant la Bòria de Sant Cugat, el barri de Sant Cugat, que convertí el camí en els actuals carrers de la Bòria, de Corders i de Carders.

Itinerari: plaça de Sant Jaume, c/ Llibreteria (antigament *Baixada de la Presó*), plaça de l'Àngel (antiga *plaça del Blat*), c/ Bòria, plaça de la Llana, c/ Corders, plaça de Sant Cugat, c/ Carders, plaça de Sant Agustí Vell, c/ del Portal Nou, plaça Comerç i Portal Nou.

B. Via del Llobregat o Via Moresca

És l'antiga via romana del Sud, que sortia, pel Call, del Castell del Portal Nou (en el primer recinte), i el de la Boqueria (en el segon), i que es convertí en els carrers de l'Hospital i de Sant Antoni (en el tercer). Segueix íntegrament el traçat de l'antiga **Via Aegvsta** en direcció a Tarragona, València i Andalusia. Aquest carrer sortia als camps pel Portal de Sant Antoni, cap a la Creu Coberta, camí de Sants, l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà, Molins de Rei, Martorell, etc.

Itinerari: plaça de Sant Jaume, c/ del Call, c/ de la Boqueria, Porta de la Boqueria (Rambles), c/ de l'Hospital, plaça del Pedró, c/ Sant Antoni Abat, i Portal de Sant Antoni.

C. Camí de Barcelona a Sant Cugat del Vallès, Terrassa i Montserrat

És l'antiga via romana que des de **Barcino** anava a **Ègara** (Terrassa), creuant la serra de Collserola i passant per **Castrvm Octavianvm** (monestir de Sant Cugat del Vallès). Surt de la plaça de Sant Jaume i tot seguint el traçat del **decumanus** surt del recinte romà per la **Porta Praetoria** -posteriorment coneguda com el Portal del Bisbe- i arriba al Portal dels Orbs (actual Portal de l'Àngel).

Itinerari: Plaça de Sant Jaume, c/ del Bisbe, Portal del Bisbe, Plaça Nova, c/ dels Arcs, avinguda del Portal de l'Àngel i Portal de l'Àngel.

D. L'antic Camí del Mar

Surt de la plaça de Sant Jaume, pel carrer Llibreteria i després de passar pel Portal Major -situat a l'actual plaça de l'Àngel-, s'encaminava a la platja en línia recta. Quan s'edificà ens convertí en el carrer de l'Argenteria. Al capdavant del camí, al costat de la platja i a prop de la **Llevanera** o **maresma**, hi havia, ja al segle X, la parròquia de Santa Maria de les Arenes, origen de la gran església actual i centre d'un grup de cases de gent de marina. Era la ruta seguida -en sentit contrari- pels pelegrins que arribaven a Barcelona per mar, procedents de qualsevol punt de la Mediterrània.

Itinerari: Plaça de Sant Jaume, c/ Llibreteria (antigament *Baixada de la Presó*), plaça de l'Àngel (antiga *plaça del Blat*), c/ Argenteria, plaça de Santa Maria, Basílica de Santa Maria del Mar, c/ Canvis Vells, la Llotja de Barcelona, pla de Palau.

TRACK: 1. Els Camins de Sant Jaume per la Barcelona Medieval (7,5 km)

<https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/els-camins-de-sant-jaume-per-la-barcelona-medieval-169036396>

NOTES DELS ORGANITZADORS

Donat que a la ciutat de Barcelona, **no és permès visites guiades en grups de més de vint persones**, ho farem en grups de quinze participants més els dos guies.

Gestionar un grup nombrós és molt complex, per això us demanem la vostra col·laboració i comprensió a l'hora de fer els grups.

- * Lloc i hora de sortida de Barcelona: plaça de Sant Jaume, a les 9:30 del matí -ja esmorzats.
- * És previst finalitzar als volts de les 12:30 - 13:00 hores.
- * Data límit per fer les inscripcions: dijous 16 de maig.
- * Inscripcions i més informació: al grup de WhatsApp específic o al telèfon 609 40 37 50 (de 18 a 20 hores).
- * Tancarem les inscripcions en cas d'arribar a 40 persones inscrites.
- * Cada participant s'haurà d'emportar l'esmorzar i beguda.

OBSERVACIONS:

- * Els organitzadors no es fan responsables dels danys que puguin causar o causar-se els participants derivats d'imprudències o negligències d'aquests.
- * El fet d'inscriure's en aquesta activitat suposa l'acceptació plena d'aquestes normes.